

Sörmlänningar tycker om vården

Resultat från Liv & hälsa 2008

Förord

I landstingets planerings- och styrningsprocess är det viktigt att ha kunskap om befolkningens förtroende för och åsikter om hälso- och sjukvård. Genom att samla information från olika datakällor kan en stor del av hälso- och sjukvården belysas även om uppgifterna ofta avser sjukvårdskonsumtion.

Det finns inget heltäckande mått som kan ge svar på hur befolkningens behov av hälso- och sjukvård är tillgodosett. Enkätundersökningar kan ge en övergripande bild av vad befolkningen har för åsikter om väntetider, behandlingsresultat och bemötande vilket ger en kompletterande bild av hur hälso- och sjukvården upplevs. Denna rapport ger dels en bild av hur den sörmländska befolkningen generellt uppfattar hälso- och sjukvården dels en bild av hur patienter uppfattar den vård och behandling de fått.

Rapporten är framtagen av Lotta Sahlqvist och Anna Ekholm vid landstingets FoU-centrum.

Eva-Maria Annerbäck

Enhetschef

FoU-centrum

Innehållsförteckning

1. Material och metod.....	4
2. Förtroende	5
Förtroende för hälso- och sjukvården.....	5
Förtroende för sjukhusvård, primärvård och tandvård.....	6
3. Tillgänglighet	7
Telefontillgänglighet	7
Väntetid	8
Kännedom om ungdomsmottagning	9
4. Kontakter med vården	10
Besökt ungdomsmottagning	11
Tandvård.....	11
Avstått vård	12
5. Uppfattningar om vården	14
6. Hälsöfrämjande hälso- och sjukvård	16
Frågor och råd om levnadsvanor	16
Fysiskt aktivitet på recept.....	17
7. Diskussion/sammanfattning	18

1. Material och metod

De flesta uppgifter i rapporten kommer från enkätundersökningarna Liv & hälsa samt Liv & Hälsa ung. Några uppgifter kommer från tidigare undersökningar, Hälsoundersökning (HU) och Landstingsenkät (LT) samt Vårdbarometern och Väntetider i vården.

Enkätundersökningen Liv & hälsa har genomförts vid tre tillfällen, år 2000, 2004 och 2008. Undersökningen ger information om befolkningens hälsa, levnadsvanor, livsvillkor och kontakter med vården. Landstingen i Uppsala, Sörmlands, Västmanlands, Värmlands och Örebro län (CDUST-regionen) samarbetar kring undersökningarna. Undersökningsområdet sträcker sig således tvärs över Sverige, från norska gränsen till Östersjön. Regionen innefattar 55 kommuner med drygt 1 miljon invånare mellan 18 och 84 år. Ur denna grupp gjordes 2008 ett slumpmässigt urval om 68 710 personer och drygt 40 000 besvarade postenkäten, varav 7 546 sörmlänningar.

Landstingets Folkhälsocentrum och FoU-centrum gör i samarbete med länets kommuner enkätundersökningen Liv & Hälsa ung riktad till elever i årskurserna 7 och 9 i grundskolan och årskurs 2 på gymnasiet. Enkäterna innehåller frågor om hälsa, livsvillkor, levnadsvanor, skola och fritid. På skolorna har skolsköterskan eller annan personal ansvarat för utlämnandet och insamlandet av enkäterna. Eleverna har besvarat enkäterna anonymt på skoltid. Liv & Hälsa ung har genomförts 2004, 2006 och 2008 i Södermanland. Undersökningen genomförs under februari/mars och omfattar cirka 10 000 elever per tillfälle. Varje årskurs har en specifik enkät för att kunna anpassa frågorna för elevernas ålder.

När det i rapporten hänvisas till de senaste tre månaderna, avses de senaste tre månaderna innan enkäten besvarades. För att underlätta tolkningen av diagrammen, har vi begränsat oss till tre olika skalor, 25, 50 eller 100 procent.

2. Förtroende

Förtroendet för olika institutioner i samhället varierar, befolkningens förtroende för hälso- och sjukvården är högt i jämförelse med många andra institutioner. Frågorna om förtroende besvaras av alla och inte bara de som varit i kontakt med vården. Resultaten från dessa frågor speglar alltså befolkningens allmänna uppfattning och är inte ett direkt mått på hur hälso- och sjukvården fungerar.

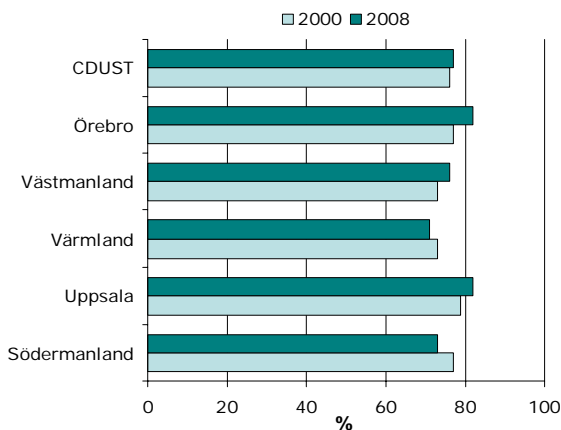
Andel (%) med mycket eller ganska stort förtroende för olika samhällsinstitutioner i Södermanland 2008

Hälso- och sjukvården	73
Polisen	62
Skolan	49
Domstolarna	42
Äldreomsorgen	33
Försäkringskassan	32
Riksdagen	28
Regeringen	28

Källa: Liv & hälsa 2008

Förtroende för hälso- och sjukvården

Andel i regionen med stort förtroende för hälso- och sjukvården

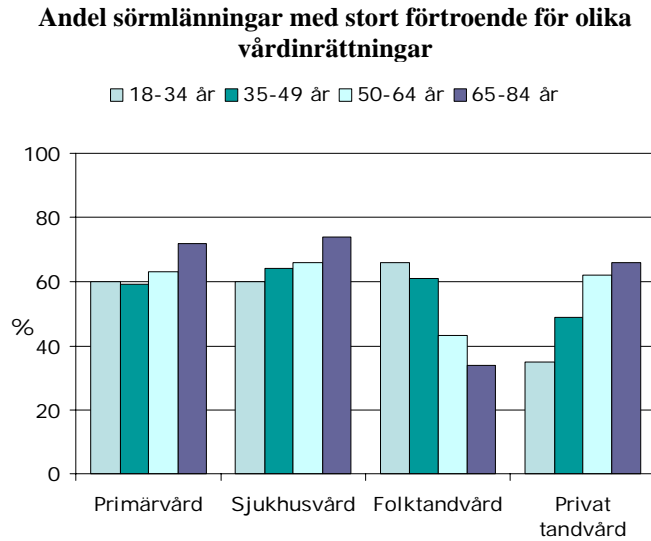
Källa: Liv & hälsa 2000, 2008

Hälso- och sjukvården är den samhällsinstitution som högst andel av sörmlänningarna har förtroende för, 73 procent. I CDUST-regionen är det drygt tre fjärdedelar av befolkningen som har stort förtroende för hälso- och sjukvården, vilket är något högre än år 2000. Södermanland tillsammans med Värmland är de enda länen i CDUST-regionen där andelen sjunkit från 2000 till 2008.

Det är ingen skillnad mellan män och kvinnor när det gäller förtroende för hälso- och sjukvården. Andelen med stort förtroende ökar med stigande ålder. I åldersgruppen 18-34 år har knappt sju av tio stort förtroende medan andelen i åldersgruppen 65-84 år är drygt åtta av tio.

Förtroende för sjukhusvård, primärvård och tandvård

Förtroendet för primärvården, sjukhusvården och privata tandläkare visar på ett ökat förtroende med ökande ålder medan Folktandvården visat ett motsatt mönster. Det är en något högre andel som har stort förtroende för sjukhusvård än för primärvård. Den nationella undersökningen, Vårdbarometern, visar motsvarande resultat.

Källa: Liv & hälsa 2008

3. Tillgänglighet

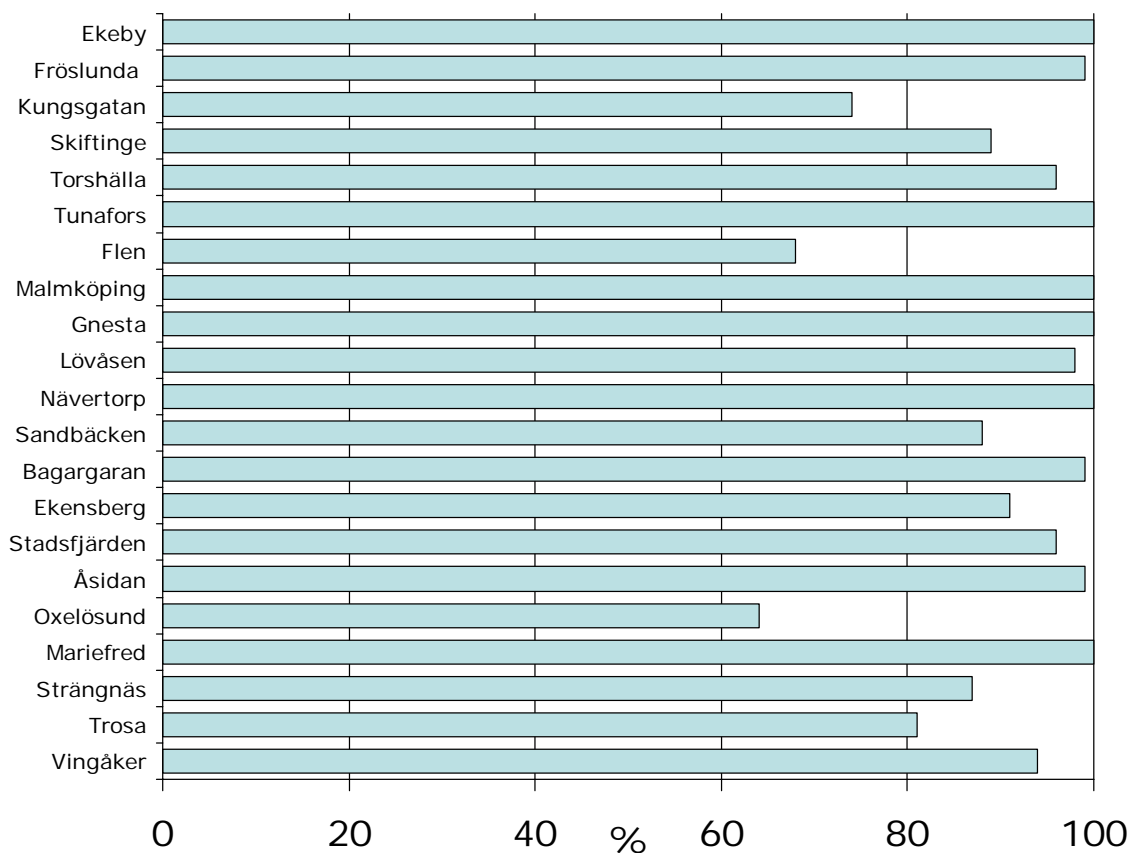
Ur patienternas synvinkel är vårdens tillgänglighet ett mått på kvalitet. Enligt hälso- och sjukvårdslagen ska varje patient som vänder sig till hälso- och sjukvården få vård och service inom rimlig tid.

Telefontillgänglighet

Telefontillgänglighet har varit ett ofta diskuterat problem under de senaste åren. Den nationella vårdgarantin säger att inom primärvården ska alla patienter erbjudas kontakt i telefon eller på plats samma dag som man söker vård.

Telefontillgängligheten vid vårdcentraler mäts, via Väntetider i vården, två gånger om året. Våren 2009 besvarades 89 procent av alla samtal både i riket och i Södermanland. Det är stora skillnader mellan länets vårdcentraler men över hälften av vårdcentralerna besvarar mer än 90 procent av samtalen.

Andel besvarade telefonsamtal på vårdcentraler, våren 2009

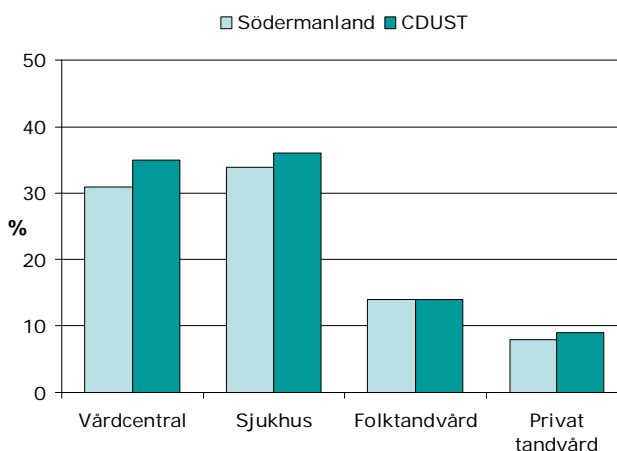

Källa: Väntetider i vården (www.vantetider.se)

Andelen sörmlänningar som på grund av egna hälsoproblem har ringt en vårdcentral under de senaste tre månaderna (före besvarandet av enkät) är 38 procent. Motsvarande andelar för sjukhus och tandvård är 17 respektive 14 procent.

Liv & hälsa 2008 visar att telefontillgängligheten uppfattas vara bättre i Södermanland än i regionen. Svårast att komma fram på telefon är det till sjukhus och vårdcentral medan det är lättare till tandvården. Det har inte skett någon förändring mellan 2000 och 2008.

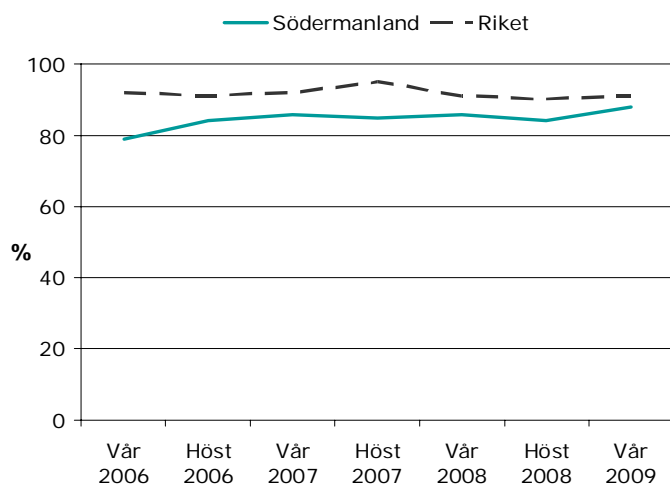
Andel som tycker det var ganska eller mycket svårt att komma fram på telefon, 2008

Källa: Liv & hälsa 2008

Väntetid

Andel som fått träffa allmänläkare inom sju dagar

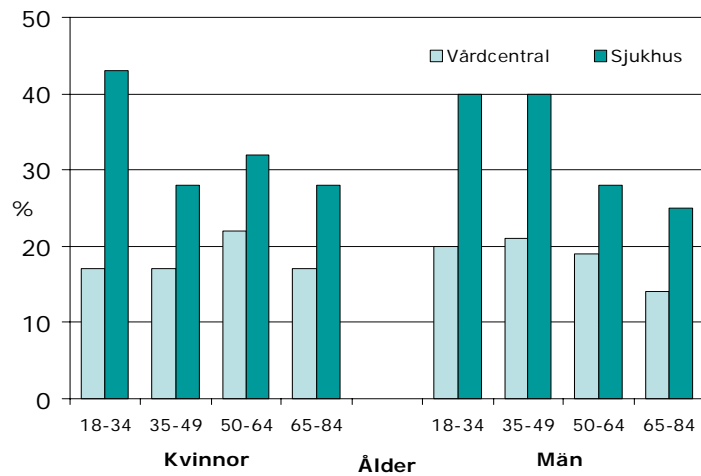

Vårdgarantin säger att om primärvården bedömer att du behöver träffa en allmänläkare ska du få göra det inom sju dagar. Detta mäts, liksom telefontillgängligheten, två gånger om året via Väntetider i vården. I Södermanland är det en lägre andel än i riket som får träffa allmänläkare inom sju dagar. Andelen har dock ökat sedan mätningarna startade 2006.

Källa: Väntetidsdatabasen (www.vantetider.se)

I Liv & hälsa frågas om patienten vid senaste besöket på sjukhus eller vårdcentral fick komma efter kort eller lång väntetid. Väntetiden till sjukhus uppfattas i jämförelse med väntetiden till vårdcentral i större utsträckning som lång. För männen avtar andelen som anser att väntetiden var lång med stigande ålder, medan det för kvinnor inte finns något sådant tydligt mönster.

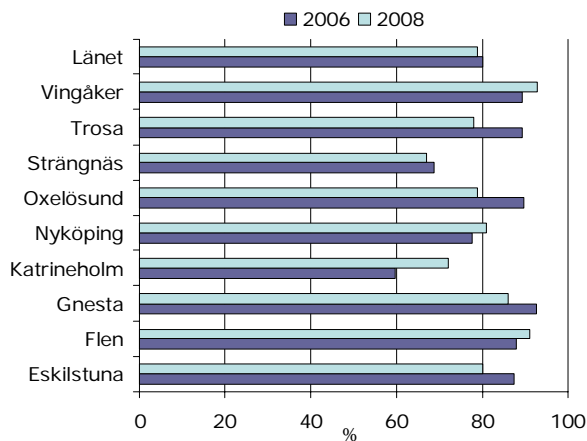
Andel som ansåg att väntetiden var ganska eller mycket lång

Källa: Liv & hälsa 2008

Kännedom om ungdomsmottagning

Andel elever som vet var ungdomsmottagningen finns i sin hemkommun

Källa: Liv & Hälsa ung 2006, 2008

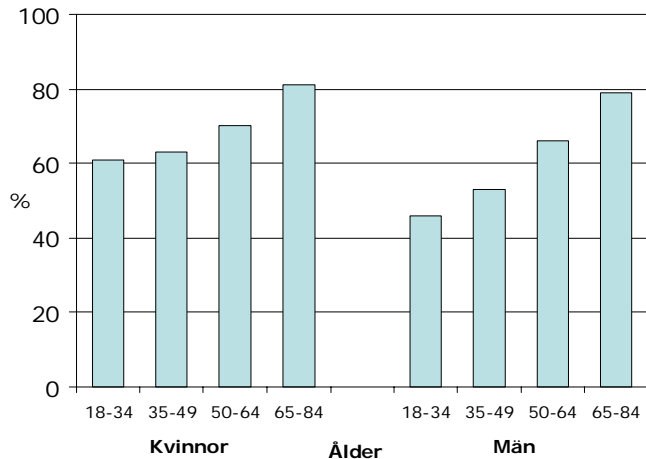
Ett mått på tillgänglighet till vård bland länets ungdomar kan vara hur stor andel som känner till var ungdomsmottagningarna finns.

Ungdomsmottagningen (UM) är väl känd bland eleverna i årskurs 9 och 2 på gymnasiet, 80 procent av dem vet var ungdomsmottagningen finns i deras hemkommun. Skillnader mellan kommunerna kan bero på var i kommunen ungdomsmottagningen är belägen, till exempel kanske den inte ligger centralt. Det kan också vara så att ungdomsmottagningar som erbjuder skolklasser studiebesök för att nå ungdomarna är mer välkända.

4. Kontakter med vården

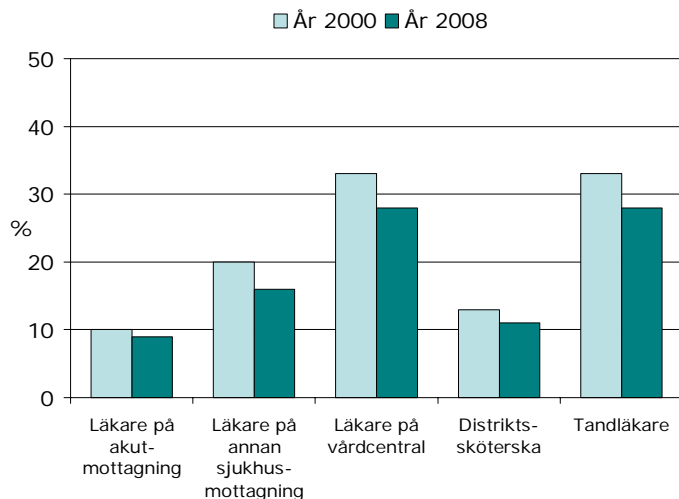
I både Södermanland och i regionen är andelen personer som uppgett att de besökt någon vårdgivare, under de senaste tre månaderna, cirka 65 procent (med vårdgivare avses personal på vårdcentral, sjukhus, företagshälsovård samt inom tandvården). Generellt sett har kvinnor i större utsträckning besökt någon vårdgivare jämfört med män. Den högsta andelen besökare under de senaste tre månaderna återfinns bland de äldsta. Bland personer som är 65 år och äldre har åtta av tio besökt vården under de tre senaste månaderna medan det i åldersgruppen 18-34 år är ungefär hälften.

Andel sörmlänningar som besökt någon vårdgivare under en tremånadersperiod

Källa: Liv & hälsa 2008

Andel sörmlänningar som besökt olika vårdgivare under en tremånadersperiod

Källa: Liv & hälsa 2000, 2008

Andelen som har sökt vård under de senaste tre månaderna har sjunkit från år 2000 till 2008. Minskningen är statistisk säkerställd för besök hos läkare på sjukhusmottagning, läkare på vårdcentral och tandläkare.

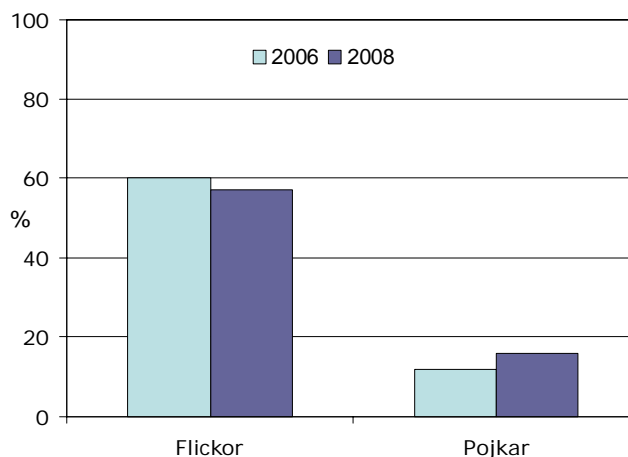
De vårdgivare som är vanligast att besöka är läkare på vårdcentral och tandläkare. Nästan tre av tio har besökt dessa under en tremånadersperiod.

Besökt ungdomsmottagning

Ungdomsmottagningarna vänder sig till flickor i åldern 13-20 år och pojkar 13-23 år.

Flera ungdomsmottagningar erbjuder skolklasser att komma på studiebesök, vilket medför att många ungdomar varit på ungdomsmottagningen en gång. Av den anledningen tittar vi här på hur stor andel som besökt ungdomsmottagningen flera gånger. Det är en betydligt högre andel av flickorna än av pojkarna som besökt ungdomsmottagningen mer än en gång. Skillnaderna mellan pojkar och flickor har minskat något mellan 2006 och 2008.

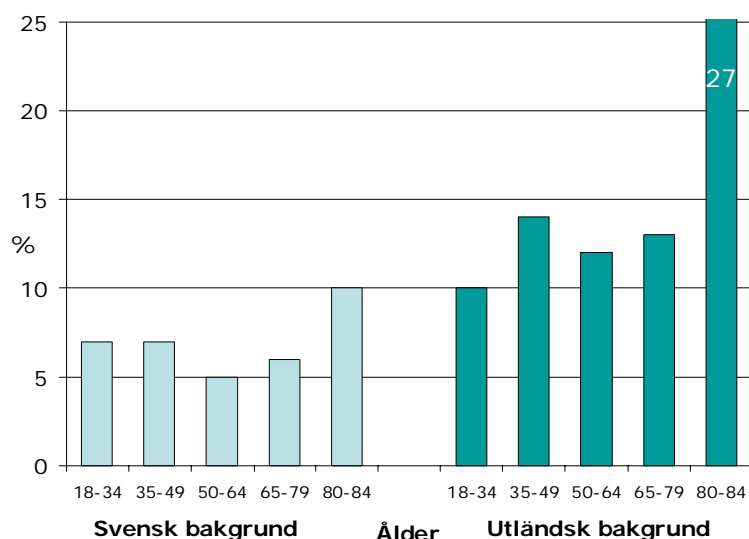
Andel elever i årskurs 2 som besökt UM flera gånger

Källa: Liv & Hälsa ung 2008

Tandvård

Andel sörmlänningar som inte besökt tandvårdsmottagning under de fem senaste åren

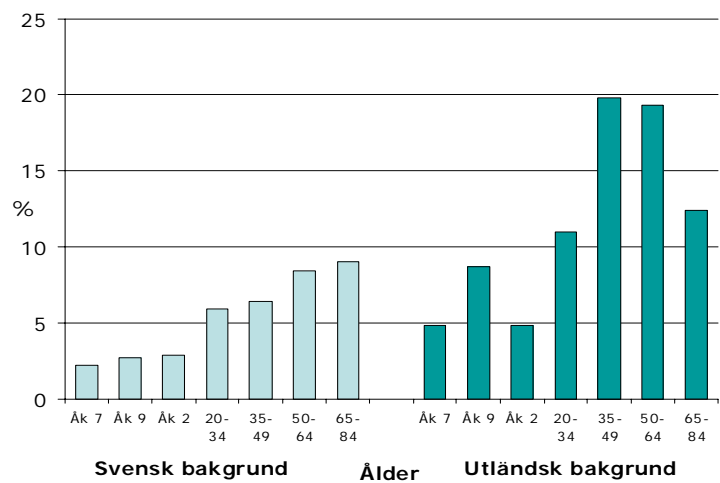
Över 90 procent av befolkningen i Sörmland har besökt tandläkare eller tandhygienist någon gång under de senaste fem åren.

Andelen som inte besökt tandvårdsmottagning de senaste fem åren skiljer sig mycket mellan personer med svensk respektive utländsk bakgrund. Det är ungefär dubbelt så hög andel bland de med utländsk bakgrund som inte besökt tandvårdsmottagning under de senaste fem åren.

Källa: Liv & hälsa 2008

Andelen som uppger att de har dålig tandhälsa följer samma mönster som andelen som inte besökt tandvård under de senaste fem åren med avseende på utländsk bakgrund och ålder. Bland de med utländsk bakgrund är det en högre andel som uppger att de har en dålig eller mycket dålig tandhälsa jämfört med de med svensk bakgrund. I åldersgruppen 35-64 är det närmare 20 procent av de med utländsk bakgrund som upplever att de har en dålig tandhälsa.

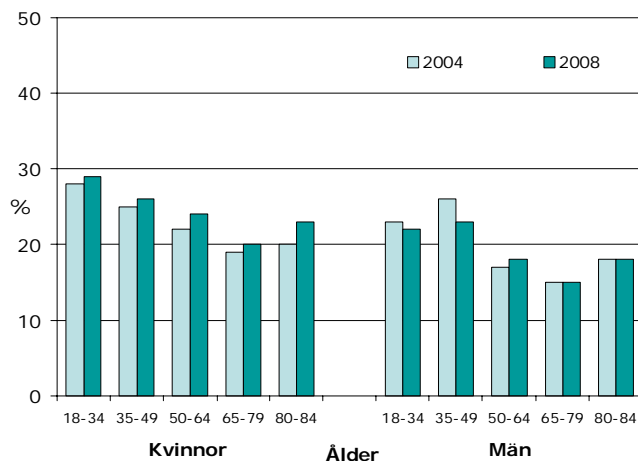
Andel sörmlänningar med dålig eller mycket dålig tandhälsa

Källa: Liv & hälsa, Liv & Hälsa ung 2008

Avstått vård

Andel sörmlänningar som under en tremånadersperiod ansett sig vara i behov av vård men inte sökt

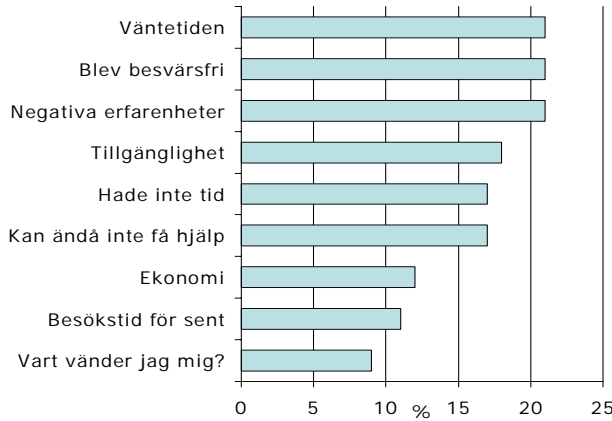

Källa: Liv & hälsa 2004, 2008

Drygt 20 procent av befolkningen i länet anser sig under en tremånadersperiod varit i behov av vård men ändå inte sökt.

Det är vanligare att kvinnor ansett sig vara i behov av vård men avstått från att söka. Bland kvinnorna har andelen som ansett sig vara i behov av vård men inte sökt ökat mellan 2004 och 2008 i samtliga åldersgrupper medan andelen bland männen minskat eller är oförändrad i de flesta åldersgrupper. Det är vanligare bland yngre personer att inte ha sökt vård trots att de ansett sig vara i behov av det.

Anledning till att personen avstått vård trots att han/hon ansåg sig vara i behov av det flera svarsalternativ kunde anges

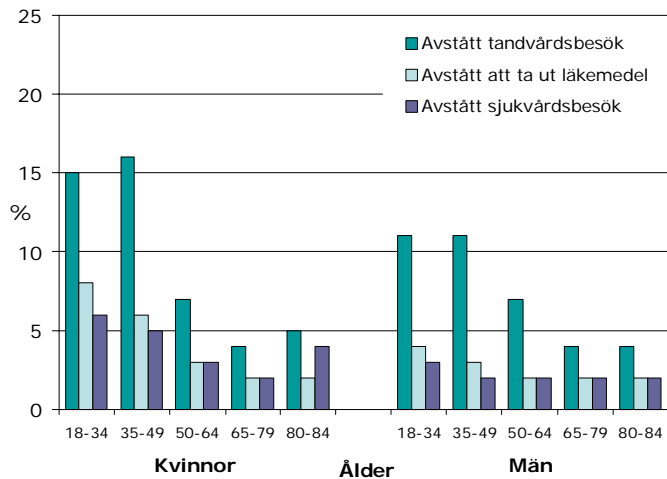
De vanligaste orsakerna till att ha avstått vård trots behov är: *för långa väntetider, besvären gick över samt negativa erfarenheter från tidigare besök.*

Källa: Liv & hälsa 2008

Studier har visat på skillnader i hälsa mellan olika grupper i samhället. De ökande skillnaderna i ekonomiska förutsättningar mellan grupper kan påverka i vilken utsträckning personer söker vård.

Det är vanligare att avstå från tandvårdsbesök på grund av ekonomiska skäl, än att avstå från att ta ut läkemedel eller besöka sjukvården. Det är framförallt unga människor, speciellt kvinnor i åldersgruppen 18-49 år, som avstår tandvårdsbesök, sjukvård och läkemedel. Andelen som avstått vård av ekonomiska skäl har inte förändrats sedan 2004.

Andel sörmlänningar som under en tremånadersperiod avstått vård av ekonomiska skäl

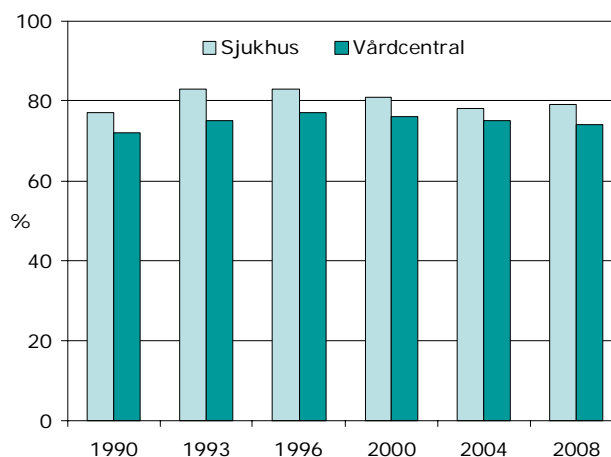
Källa: Liv & hälsa 2008

5. Uppfattningar om vården

Överlag är patienterna nöjda med den vård de fått. Sjukhusvården får något högre betyg än den vård som getts på vårdcentral. I både regionen och Södermanland är nära 80 procent av patienterna nöjda med sjukhusvården. Motsvarande siffror för vård på vårdcentraler är 76 procent i regionen och 73 procent i Södermanland.

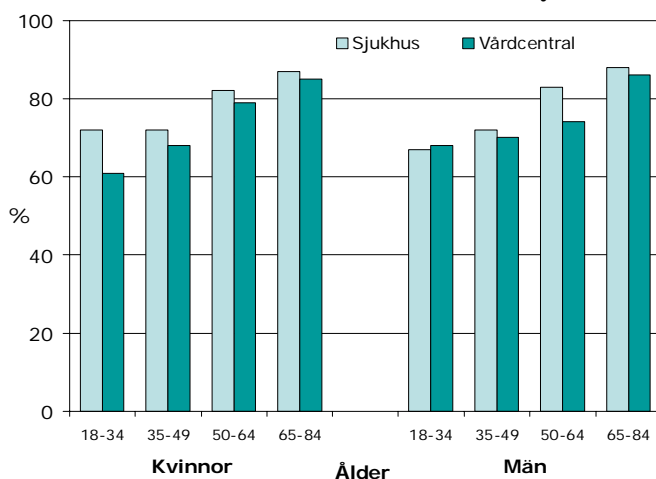
Sett över tid, har andelen som anser att behandlingen/undersökningen på sjukhus eller vårdcentral varit bra eller mycket bra, inte förändrats nämnvärt.

Andel sörmlänningar som anser att den behandling/undersökning de fick vid senaste sjukhusbesöket/vårdcentralbesöket var i stort sett bra eller mycket bra

Källa: HU-90, LT-93, HU-96, Liv & hälsa 2000, 2004, 2008

Andel sörmlänningar som anser att den behandling/undersökning de fick vid senaste sjukhusbesöket/vårdcentralbesöket var i stort sett bra eller mycket bra

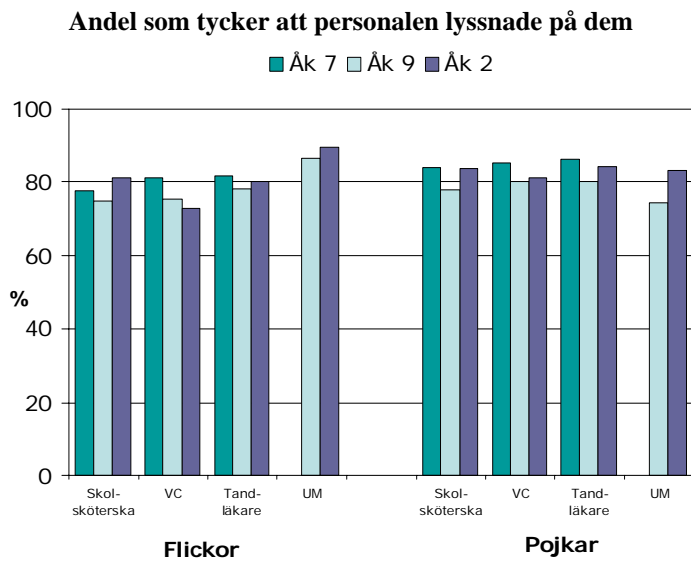

Källa: Liv & hälsa 2008

De allra flesta är nöjda med den vård de fått. Det är ingen större skillnad mellan män och kvinnor. Bland de äldre är det en högre andel som anser sig ha fått bra vård jämfört med de yngre.

Hur unga uppfattar vårdkontakter finns inte så mycket information om. I Liv & Hälsa ung tillfrågas eleverna om de tycker att personalen hos olika vårdgivare lyssnar på dem.

En hög andel av eleverna, ungefär åtta av tio, upplever att de blir lyssnade på när de besöker vården. En något högre andel av pojkarna jämfört med flickorna tycker att skolsköterskan, personalen på vårdcentralen och tandläkaren lyssnade på dem. Vid besök på ungdomsmottagningen är resultatet det omvända.

Källa: Liv & Hälsa ung 2008

6. Hälsöfrämjande hälso- och sjukvård

Landstinget har en viktig roll i det hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande arbetet, både genom den behandlande verksamheten och som etablerad och förtroendefull kontaktyta i förhållande till befolkningen. Det finns väl dokumenterad kunskap om att hälso- och sjukvårdens hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande insatser har goda effekter på hälsan och är kostnadseffektiva. Sedan 2008 finns en hälsosamordnare i Landstinget Sörmland som samordnar arbetet med hälsofrämjande landsting och implementeringen av policyn *Policy för det hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande arbetet i Landstinget Sörmland* och dess riktlinjer.

Frågor och råd om levnadsvanor

I det vardagliga mötet med patienter har hälso- och sjukvården stor möjlighet att påverka individens levnadsvanor och stötta till en mer hälsofrämjande livsstil. I Landstinget Sörmland finns sedan 2008 riktlinjer för hur landstingets patientnära verksamheter ska stödja livsstilsförändring genom att ställa frågor om patientens levnadsvanor och hälsa. Nästa steg i mötet kan vara att utifrån individens situation ge råd om möjliga förändringar. Det korta samtalet om levnadsvanor är mer etablerat i primärvården än på sjukhusen och inom tandvården.

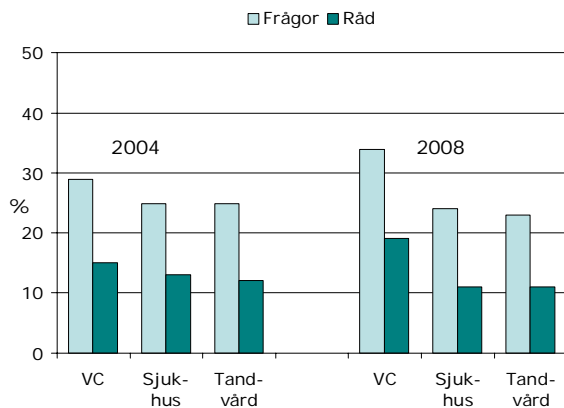
I frågor om kost, motion, rökning och alkohol är det på vårdcentraler de största andelarna har blivit tillfrågade. På sjukhus och vårdcentraler frågas inte i lika hög utsträckning om snusvanor som inom folktandvården. Det är stora skillnader mellan folktandvård och privat tandvård i hur stor andel som får frågor om sina levnadsvanor, folktandvården har nästan dubbelt så stora andelar. Andelen som får frågor och råd när de besöker vården är lika stor i Södermanland som i CDUST-regionen.

Andel i procent av de som sökt vård som tillfrågats om levnadsvanor samt de som fått råd att förändra sina levnadsvanor

	Vårdcentral		Sjukhus		Tandvård			
	Tillfrågad	Fått råd	Tillfrågad	Fått råd	Folktandvård		Privat tandvård	
	Tillfrågad	Fått råd	Tillfrågad	Fått råd	Tillfrågad	Fått råd	Tillfrågad	Fått råd
Kost	15	9	10	6	13	7	7	4
Rökning	24	7	16	4	24	7	14	5
Snusning	11	2	8	2	19	4	10	4
Motion	22	11	14	6				
Alkohol	13	3	10	2				

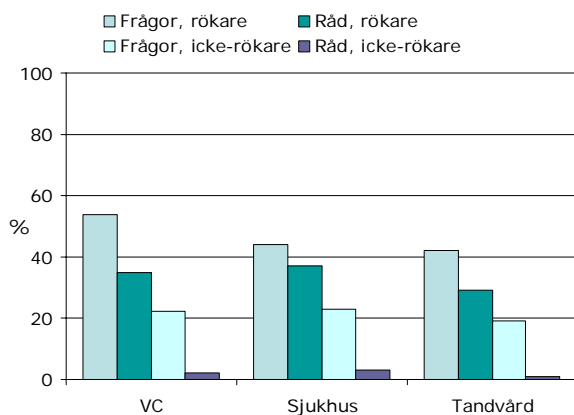
I Sörmland blev 34 procent av dem som besökt vårdcentral under en tremånadersperiod tillfrågade om minst en levnadsvana och 19 procent fick minst ett råd om att förändra sina levnadsvanor. Motsvarande siffror för dem som besökt sjukhus under en tremånadersperiod är 24 respektive elva procent. Vid det senaste besöket på tandvårdsmottagning fick 23 procent av de svarande minst en fråga om kost- rök- eller snusvanor, elva procent fick råd om att förändra minst en av dessa vanor. Det har inte skett några stora förändringar mellan 2004 och 2008.

Andel sörmlänningar som har fått minst en fråga respektive minst ett råd angående sina levnadsvanor vid det senaste besöket på vårdcentral

Källa: Liv & hälsa 2004, 2008

Andel sörmlänningar som har fått en fråga respektive ett råd om sina rökvanor

Källa: Liv & hälsa 2008

Det är i högre utsträckning personer i riskgrupper som blir tillfrågade och får råd om sina levnadsvanor. Exempelvis är det vanligare att överviktiga och kraftigt överviktiga får frågor och råd om kost och motion, jämfört med dem som är normalviktiga. Samma mönster går igen för riskkonsumenter av alkohol i frågor och råd om alkohol och för dagligrökare och dagligsnusare i frågor och råd om tobak.

Statistiken visar att det inte enbart är att en person tillhör en riskgrupp som avgör om frågor om levnadsvanor ställs, även kön, ålder och utländsk bakgrund kan påverka. Män får till exempel i större utsträckning frågor om sina levnadsvanor när de besöker en vårdcentral än kvinnor. Störst skillnad finns vid frågor om snusning, där 18 procent av männen och nio procent av kvinnorna blir tillfrågade om sina snusvanor. Personer med utländsk bakgrund får i högre utsträckning frågor om sina levnadsvanor när de besöker en vårdcentral än svenskfödda.

Fysisk aktivitet på recept

Fysisk aktivitet på recept (FAR) är en hälsofrämjande metod som införts de senaste åren. Ännu har denna metod inte implementerats i någon större utsträckning. Cirka fyra procent av de som besökt vårdcentral eller sjukhus under en tremånadersperiod har ordinerats fysisk aktivitet på recept. Av de med kraftig övervikt som har varit i kontakt med vården under samma period har fem procent ordinerats fysisk aktivitet på recept.

7. Sammanfattning

Det finns inget sammanfattande mått på hur befolkningens behov av hälso- och sjukvård är tillgodosett. I samband med framtagandet av öppna jämförelser har försök gjorts att jämföra landstingen. Det är många dimensioner som måste vägas samman i en sådan jämförelse: objektiva mått på behandlingsresultat, effekten av hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande insatser, tillgänglighet och patienternas upplevelse av vården som tillsammans med uppgifter om befolkningens uppfattningar behövs för att ge en korrekt bild.

Resultaten i denna rapport kommer i huvudsak från enkätundersökningarna Liv & hälsa 2008 samt Liv & Hälsa ung 2008. Den förstnämnda undersökningen vänder sig till invånare i åldern 18-84 år och den sistnämnda till elever i årskurs 7 och 9 samt årskurs 2 på gymnasiet. Uppgifter saknas således om barn 0-12 år och invånare som är 85 år och äldre vilket kan bidra till en underskattning av vårdkonsumtionen.

Förtroende

Länsbornas förtroende för hälso- och sjukvården är högt oavsett om de haft eller inte haft kontakt med någon vårdgivare. Förtroendet för sjukhusvården är något högre än för primärvården. I Södermanland är det lägst andel av befolkningen som har ett stort förtroende för sjukhusvården respektive primärvården jämfört med CDUST-länen. Förtroendet för folktandvården respektive privattandläkare är lika stort, drygt hälften av länsborna uppger att de har ett mycket eller ganska stort förtroende för tandvården. Förtroendet för folktandvården är högst bland de yngsta och avtar med ökande ålder, medan det omvända förhållandet råder när det gäller privattandläkare.

Tillgänglighet

Att inom rimlig tid få tala med en vårdgivare per telefon är en indikator på tillgänglighet. Andelen samtal som besvarats inom en bestämd tid är ett objektiva mått på tillgänglighet. Ett annat sätt är att tillfråga de som ringt en vårdcentral om de upplever att det var svårt att komma fram på telefon. Nästan var tredje som ringt till en vårdcentral eller ett sjukhus rapporterar att det var ganska eller mycket svårt att komma fram per telefon. Var sjunde länsbo som ringt till Folktandvården och var tionde som ringt en privattandläkare anger att det var svårt att komma fram per telefon.

Av dem som besökt vårdcentral uppgav drygt var sjätte att de tyckte väntetiden var ganska eller mycket lång. Motsvarande siffra för väntetiden vid sjukhus är var tredje besökare. Var sjunde besökare vid Folktandvården och var tjugonde hos privattandläkare anser att väntetiden var för lång. Dessa svar bygger på patienternas subjektiva upplevelser av hur de uppfattar väntetiderna. En upplevd lång väntetid behöver inte innebära att behandlingsresultaten vid den aktuella sjukdomen/åkomman har äventyrats. En patient kan uppfatta två dagars väntetid som lång medan en annan patient med samma hälsoproblem tycker att två dagar är en kort väntetid.

Kontakter med vården

Andelen av den sörmländska befolkningen som sökt vård under de senaste tre månaderna har minskat från 2000 till 2008. Högst andel besökare finns bland personer som är 65 år och äldre, där ungefär åtta av tio besökt vården under de senaste tre månaderna.

I länet har drygt 20 procent avstått från läkarbesök trots att de har ansett sig ha haft behov. De som avstått vård tillfrågas också om orsakerna till att de avstått vård. De främsta skälen är: för långa väntetider, blev besvärsfri samt har negativa erfarenheter från tidigare besök.

Uppfattningar om vården

Nästan tre av fyra besökare i primärvården anser att behandlingen/undersökningen var mycket bra eller i stort sett bra vid det senaste besöket. Andelen besökare på sjukhus som anser att undersökningen/behandlingen var bra är några procentenheter högre.

Hälsofrämjande hälso- och sjukvård

Hälso- och sjukvården har stora möjligheter att i mötet med patienten informera om hur levnadsvanorna påverkar hälsan. Trots detta är det bara en tredjedel av patienterna som besöker vårdcentral och en fjärdedel av dem som besöker sjukhus som får frågor om sina levnadsvanor. Här kan landstinget hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande arbete bidra till en positiv utveckling.

Under hösten 2009 genomförs en nationell patientenkät för första gången. I första omgången besvaras enkäten av patienter vid vårdcentraler och liknande, senare kommer även patienter inom specialistvården att få besvara enkäten. Denna enkätundersökning kommer sannolikt att på ett bättre sätt belysa patienternas upplevelser av kontakter med vården än Liv & hälsaundersökningarna. Nackdelen med patientenkäten är att den endast belyser just patienters uppfattningar om kontakter med vården. Den kan inte beskriva befolkningens uppfattning och heller inte befolkningens behov av hälso- och sjukvård.

FoU-centrum

Centrum för klinisk forskning, Uppsala universitet

Landstinget Sörmland

Kungsgatan 41, 631 88 Eskilstuna

Tfn: 016-10 54 00, fax: 016-10 54 30

Hemsida: www.landstinget.sormland.se/fou-centrum

Rapportmall för FoU-projekt från januari 2009

R&D Centre/Centre for Clinical Research

Sörmland County Council

Kungsgatan 41, 631 88 Eskilstuna

LANDSTINGET
SÖRMLAND

UPPSALA
UNIVERSITET